

ขบวนการประชาชนหลังขบวนการพันธมิตรฯ

ตอนนี้องค์ “หลังสมัคร” ไม่พอ ต้องมอง “หลังพันธมิตร” ด้วย เพราะสิ่งที่เป็นอย่างนี้ทุกวันนี้นั้น ไม่มีทางเป็นอย่างนี้ตลอดไป มันต้องจบไม่วันใดก็วันหนึ่ง เร็วๆนี้ แต่มันจะจบอย่างไรโดยที่ ขบวนการประชาชนไม่ได้พึ่งพาไปพร้อมพันธมิตร จบอย่างไรเมื่อพันธมิตรลงแล้ว อำนาจครอบงำไม่ว่าจะในนามของรัฐหรืออำนาจครอบงำอื่นๆ จะนำความผิดพลาดของขบวนการพันธมิตรมาเป็นข้ออ้างในการปราบปราม

พันธมิตรน่าจะจบอย่างไรที่จะไม่เป็นการทำลายขบวนการประชาชนหลังพันธมิตร

หลายวันมานี้พันธมิตรถูกโจมตีเยอะ ที่จริงก็ถูกโจมตีในทางหลักการโดยนักวิชาการมากมาย ตั้งแต่สองปีที่แล้ว แต่สื่อที่คุมกระแสของคนชั้นกลางไม่ฟัง แถมยังปกป้อง เลือกว่าพันธมิตร แต่หลายวันมานี้พันธมิตรเริ่มถูกโจมตีจากสื่อกลุ่มที่เคยปกป้อง เคยเชียร์ และส่วนมากเป็นการโจมตีแบบเสียๆหายๆ ประเภทใช้ความรุนแรง ทำเรื่องบัดสี เรื่องเพศ เรื่องยาเสพติด

แต่สิ่งที่ผมจะพูดต่อไปนี้จะ เรียกร้องให้ผู้ร่วมขบวนการพันธมิตรเลิกสนับสนุนผู้นำพันธมิตร แล้วอยากสนับสนุนให้ผู้ร่วมขบวนการพันธมิตรยังคงเคลื่อนไหวต่อสู้ต่อไป เป็นกบฏต่อไป แต่เป็นกบฏที่มีพลังสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตย ไม่ใช่กบฏที่ทำลายหลักการประชาธิปไตย

ผมไม่ได้อยากให้การต่อสู้ที่ผ่านมามีต้องสูญสลายไปในสายลมเพียงเพราะปลายปากกาที่เคยร่วมสนับสนุนพันธมิตร กลับหันมาตีหมัดพันธมิตรอย่างไม่เป็นมิตร

อย่างไรก็ดี **ขอวิเคราะห์ขบวนการพันธมิตร** ในกรอบของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมก่อน ผมเสนอว่าขบวนการพันธมิตรล่าหลัง ไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลง ความหลากหลายซับซ้อนของสังคมปัจจุบัน จึงไม่สามารถเป็นพลังเคลื่อนไหวต่อต้านอำนาจครอบงำลักษณะต่างๆได้อย่างลึกซึ้ง น่าเสียดายที่ยังไม่มีนักวิชาการที่ “มีใจให้พันธมิตร” คนใดกล่าวตักเตือนพันธมิตรข้อนี้เลย เพราะท่านเหล่านั้นก็ตกอยู่ในกรอบของการเคลื่อนไหวต่อต้านอำนาจแบบเก่าเช่นกัน แต่หากขบวนการพันธมิตรจะอยู่ต่อไป ผมว่าจะต้องปรับตัว ให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยด้วย

พันธมิตรเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบเก่า

พันธมิตรเป็น social movement บางคนอาจเรียกว่าเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบใหม่ ใหม่อย่างไร ใหม่อย่างหนึ่งคือใหม่เมื่อเทียบกับการเมืองในระบบตัวแทน เป็นประชาธิปไตยทางตรงแบบที่หลายๆคนพูด

แต่ขบวนการสังคมแบบใหม่ไม่ได้จำเป็นที่จะต้องยึดอำนาจรัฐ ขบวนการสังคมที่ยึดอำนาจรัฐ เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมประเภทพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทาง

แต่ขบวนการสังคมนิยมไม่ได้จำเป็นที่จะต้องยึดอำนาจรัฐ ขบวนการสังคมนิยมที่ยึดอำนาจรัฐ เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมประเภทพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทาง สังคมแบบเก่า ที่เมื่อทำแล้ว ตนเองกลายเป็นรัฐ และหมดพลังก้าวหน้าไป กลายเป็นพลัง ควบคุม ส่วนมากนำไปสู่การกดทับสิทธิ เสรีภาพของคนอื่น หรือทำลายแม้แต่ผู้ร่วมอุดมการณ์ ตนเองในระยะแรก และยิ่งทำลายแม้แต่อุดมการณ์ของตนเอง ตัวอย่างเราเห็นๆกันอยู่ใน ขบวนการคอมมิวนิสต์ในอดีต ไกลบ้านเราก็เวียดนาม ที่ในที่สุดต้องยกเลิกอุดมการณ์แบบเดิม ไป หันไปเปิดรับเสรีนิยมมากขึ้น

สิ่งที่ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่จะยังไม่ทำคือ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมจะ ไม่มีทิศทางที่นำไปสู่การทำลายประชาธิปไตย และสร้างอำนาจครอบงำทางการเมืองที่ยิ่งเลว ร้ายยิ่งกว่าการเมืองในระบบตัวแทน หรือการเลือกตั้ง ดังนั้นการเคลื่อนไหวที่ต้อนรับรัฐประหาร เพื่อยึดอำนาจรัฐ และเปลี่ยนระบอบการปกครองไปเป็นแบบอภิชนาธิปไตย แบบที่พันธมิตรทำ มาโดยตลอด ไม่ใช่ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่แน่นอน

และที่จริง สิ่งที่พันธมิตรเรียกว่าการเมืองใหม่ 70:30 ก็เป็นการเมืองแบบตัวแทนแบบหนึ่ง การ เลือกตัวแทนสาขาอาชีพโดยหลักการแล้วจะต่างอะไรกันกับการเลือกผู้แทน ทั้งตัวแทนสาขา อาชีพยังแสดงความคับแคบของการคิดถึงตัวแทน ทำไมไม่คิดถึงชาติพันธุ์ อายุ เพศสภาพ ถิ่นฐาน ชนชั้น หรืออื่นๆ

ฉะนั้นการเมืองของพันธมิตรจึงเป็นการเมืองเก่า เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่มุ่งยึด อำนาจรัฐ ใช้วิธีการแบบขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบเก่า

นักวิชาการที่สนับสนุนพันธมิตร(ทั้งโดยตรงและอ้อม)ก็เป็นนักวิชาการที่สนใจแต่ การเมืองแบบเก่า

นักวิชาการที่ออกมาพูดสนับสนุนพันธมิตรส่วนใหญ่ ต่างก็มองการเมืองของพันธมิตรในรูปแบบ ของขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบเก่า ที่ยังอยู่ในคู่ขัดแย้งรัฐกับประชาชน ทั้งๆที่ “ความเป็นการเมือง” ในปัจจุบันมีปริมาตรที่กว้างกว่าความเป็นการเมืองที่กระจุกตัวอยู่ที่รัฐ

เราจะเห็นว่า นักวิชาการกลุ่มที่สนับสนุนพันธมิตร มักมองว่าขบวนการพันธมิตรเป็นการเมือง ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม มองว่าเป็นการเมืองภาคประชาชน มองว่าเป็นการแสดง พลังของประชาชนที่ต่อต้านอำนาจรัฐ ชำร่วย หลายนคนเอาพันธมิตรไปเปรียบเทียบกับหรือโยงเข้า กับพัฒนาการทางการเมืองสมัยปี 2516 หรือ 2535 ซึ่งคนละเรื่องกัน บางคนยังอธิบายว่ามัน เป็นการเมืองของชนชั้น กรอบชนชั้นยังใช้ได้แค่นั้น ในเมื่อเราเห็นๆอยู่ว่าความเคลื่อนไหวของ พันธมิตรเป็นพันธมิตรระหว่างชนชั้นกลางกับชนชั้นสูง ที่ต่อสู้กับพันธมิตรระหว่างชนชั้นอีกกลุ่ม หนึ่งคือชนชั้นกลาง ชนชั้นนำ และชนชั้นล่าง (นี้แบ่งและจับกลุ่มแบบหยาบๆ)

ที่ตกลงคือ บางคนเมื่อลาจากนักศึกษาออกมาแล้ว ก็บอกว่า “นี่ไง ขบวนการนักศึกษา พลังบริสุทธิ์ ออกมาแล้ว” บริสุทธิ์อะไรไม่ทราบ เดียวนี้ยังมีนักศึกษาที่ไหนบริสุทธิ์ผุดผ่อง ยิ่งกว่านั้น ผมมองว่าในภาคการเมืองแบบเก่า ขบวนการนักศึกษาตายไปตั้งแต่ก่อน พค.2535 แล้ว นักศึกษาหันหลังให้การเมืองแบบเก่าไปนานแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่าเขาละทิ้ง “การเมือง” เพราะสำหรับพวกเขา “การเมือง” มีมากกว่ารัฐกับประชาชน แต่เขาหันไปสู่การเมืองแบบใหม่ ในพื้นที่ใหม่ๆ ที่นักวิชาการเก่าๆ มองว่าไม่ใช่พื้นที่ทางการเมืองบ้างล่ะ ไม่มีพลังปฏิวัติบ้างล่ะ ไม่เป็นท้องถิ่นบ้างล่ะ

การเมืองของการต่อต้านอำนาจมีหลายรูปแบบ ไม่ได้จำเป็นต้องอธิบายด้วยคู่ขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนเท่านั้น เพราะรัฐไม่ได้เป็นเพียงอำนาจครอบงำเดียวที่มีพลัง และรัฐก็ดูจะอ่อนพลังลงด้วยซ้ำ เพราะไม่จันทันมิตรอยู่ไม่ได้นานเท่านี้หรอก และต่อให้จะต่อต้านโลกาภิวัตน์ ก็ไม่ได้จำเป็นต้องต่อต้านจากมุมมองของชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนชาติต่อต้านอำนาจครอบงำของโลกาภิวัตน์เท่านั้น

เมื่อเรายังไม่ได้มองการเมืองให้พ้นไปจากการครอบงำของรัฐ มองไม่พ้นอำนาจครอบงำเพียงแต่การจับมือกันของรัฐกับทุนนิยมสามัญ มองไม่พ้นคู่ขัดแย้งระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับโลกาภิวัตน์ สิ่งที่เราอยังมองไม่เห็นกันคือการที่อำนาจครอบงำมีหลายด้านมากกว่าเพียงคู่ตรงข้ามง่าย ๆ แค่นั้น

และทำให้เรายังไม่ได้ดูกันว่า ลักษณะเชิงคุณภาพของขบวนการต่อต้านอำนาจครอบงำมีสีสันแตกต่างกันออกไปอย่างไร

ความหลากหลายของการต่อต้านอำนาจครอบงำ

หากพูดให้ถึงที่สุดของการเมืองในยุคปัจจุบันแล้ว ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นการต่อต้านอำนาจครอบงำอย่างหนึ่ง การต่อต้านอำนาจมีหลายแบบ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นเพียงแบบหนึ่งของการต่อต้านอำนาจ แต่อาจจะเป็นรูปแบบของการต่อต้านอำนาจครอบงำ ที่ได้รับความสนใจจากนักวิชาการไทยมากที่สุด แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องสำคัญที่สุด และมีพลังเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างถึงรากถึงโคนที่สุดเสมอไป

ในแง่ของลักษณะเชิงคุณภาพของการต่อต้านอำนาจครอบงำ ไม่ใช่อีกอักอะไรก็จะทักทักเอาได้ง่ายๆ ว่า ใครต่อต้านรัฐเป็นต้องดี ต้องสนับสนุน ต้องเป็นการต่อต้านของ “ประชาชน” ไปเสียทั้งหมด แต่เราต้องดูด้วยว่าการต่อต้านนั้นเป็นไปเพื่อทำลายระบบเก่า หรือรื้อฟื้นระบบเก่า

เช่น ผมมองไม่ออกว่าการเรียกร้องเรื่องเขตแดนในกรณีปราสาทพระวิหาร เรื่องข้อเสนอให้ปิดประเทศเพื่อป้องกันผลกระทบของเงินทุนต่างประเทศ เรื่องจินตนาการรัฐในรูปครอบครัวยุติธรรม

พ่อหลวงแม่หลวงปกครองลูก(ไม่รู้ต้องเป็นลูกหลวงด้วยหรือเปล่า?) เป็นการเมืองใหม่ตรงไหน ในฐานะนักมานุษยวิทยา ผมมองว่านี่คือการเมืองเก่าที่พวกไพร่เมท หรือลิงไร้หางก่อน วิวัฒนาการมาเป็นมนุษย์เล่นกัน ประวัติศาสตร์มนุษยชาติไม่เคยมีการเมืองแบบนี้ด้วยซ้ำ นอกจากว่าเราจะอยากกลับไปอยู่ยุคที่บรรพบุรุษของเราเพิ่งลงจากต้นไม้

การต่อต้านอำนาจครอบงำมักถูกมองว่าเป็นการเรียกร้องความเปลี่ยนแปลง ทั้งที่บางที่เป็นพลังต่อต้านการเปลี่ยนแปลง หรือเป็นพลังอนุรักษ์นิยม ไม่ใช่พลังก้าวหน้า มีนักวิชาการรุ่นใหญ่หลายคนหลงมองกลุ่มพันธมิตรเป็นขบวนการลักษณะเดียวกับขบวนการนักศึกษาเมื่อ 30 กว่าปีก่อน บางคนมองว่าเป็นขบวนการที่ตอบสนองกับเปลี่ยนแปลงที่การเมืองแบบรัฐสภาไม่สามารถตอบสนองได้ ก็เลยหลงเนียนสนับสนุนไปว่าการเมืองพันธมิตรเป็นการเมืองใหม่ แต่รูปแบบการต่อต้านของพันธมิตรเป็นเพียงการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์ ทุนิยม หรือพลังทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจข้ามชาติ ที่ประเทศไทยยังไม่สามารถรับมือได้ดีนัก

นอกจากนั้น เป้าหมายของการต่อต้านอำนาจครอบงำยังมีได้หลากหลาย มากกว่าเพียงปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เราจะเห็นได้ชัดว่าเป้าหมายหนึ่งที่พันธมิตรเน้นคือปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพราะมักพร่ำบ่นแต่ว่านักการเมืองโกง ทักษิณโกง ไม่ได้มีประเด็นอื่นๆ เช่นเรื่องชาติพันธุ์ เพศสภาพ ชนข้ามชาติ รุ่นและวัย หรือประเด็นทางอัตลักษณ์อื่นๆ ไม่มีประเด็นที่ชัดเจนในเรื่องสิทธิมนุษยชน

ประเด็นทางการเมืองอย่างการกระจายอำนาจก็ไม่ชัดเจน ข้อเสนอ 70:30 ก็หนีไม่พ้นการเมืองแบบตัวแทนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจนอกจากการต่อต้านที่เป็นขบวนการเคลื่อนไหวขนาดใหญ่แบบพันธมิตร ยังมีการต่อต้านอำนาจครอบงำแบบอื่นๆ ที่ทรงพลัง ได้แก่การต่อต้านทางสัญลักษณ์ การกระทำทางสัญลักษณ์ การขีดเขียนหนังสือของนักเขียน กวี นักวิชาการ เป็นรูปแบบหนึ่งของการต่อต้าน

บางคนบอกว่า บางทีความเจียบก็เป็น การต่อต้านเชิงสัญลักษณ์ที่ทรงพลังได้ ผมอยากให้พันธมิตรเจียบบ้าง บางทีการเล่นเน็ตของเด็กๆที่ไม่สนใจการเมืองแบบเก่า ทั้งแบบระบบรัฐสภาและแบบพันธมิตร ยังอาจจะนำความเปลี่ยนแปลงมาสู่โลก ซีมลิก และฝังกายาวนานมากกว่า การลงมาเดินขบวนบนท้องถนน สำหรับบางคน การเดินห้างสรรพสินค้า การเล่นสเก็ตบอร์ด ยังเป็นการต่อต้านอำนาจครอบงำได้เลย

บางคนอาจแย้งว่าการเคลื่อนไหวเหล่านี้ “มันไม่มีพลังเปลี่ยนแปลงสังคม” แต่ “การปฏิวัติอันยาวนาน” ลึกๆ เป็นสิ่งที่นักปฏิวัติ หรือ “กบฏยุคโพสท์โมเดิร์น” พุดถึงและกระทำกันมากกว่าการเมืองแบบเก่าแบบขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมขนาดใหญ่แบบที่พันธมิตรทำ

การต่อต้านอำนาจที่ผมเล่าข้างต้นนั้น ไม่ค่อยเป็นที่สนใจของนักวิชาการที่สนับสนุนพันธมิตร เพราะพวกเขา mongแต่การเมืองเก่า พวกเขาเคยชินแต่กับการเมืองแบบเก่า พวกเขาใจร้อนอยากเห็นสังคมในอุดมคติก่อนตาย (เพราะพวกเขาขณะนี้แก่จนจะตายกันหมดแล้ว) หากไม่เพราะพวกเขาเองก็ตกเป็นทาสเงิน พันธมิตรและผู้สนับสนุนการเมืองแบบเก่าของพันธมิตรมองไม่เห็นทางสู้กับอำนาจทุน อำนาจโลกาภิวัตน์ อำนาจเงิน ด้วยวิธีอื่นๆ นักวิชาการที่สนับสนุนพันธมิตร ก็ไม่เคยศึกษาออกดำราชบวณการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบเก่าๆ

พันธมิตรต้องแปลงพลังต่อต้าน จากการต่อต้านที่ทำลายล้าง ไปสู่การต่อต้านที่สร้างสรรค์

ในเมืองกลุ่มที่มาร่วมกับพันธมิตรก็มีหลายกลุ่ม เช่นกลุ่มนักศึกษา ก็มีหลายกลุ่ม กลุ่มคนเมืองก็มีหลายกลุ่ม กลุ่มสนับสนุนพรรคการเมืองก็มี กลุ่มศาสนาก็มีไม่น้อยกว่าหนึ่งกลุ่ม กลุ่มนักธุรกิจก็มีหลายกลุ่ม หลายขนาด กลุ่มการเมืองที่มาร่วมกับพันธมิตรแต่ละกลุ่มล้วนมีเป้าหมายทางสังคม และการเมืองที่เฉพาะของตนเอง มีเพียงเป้าหมายที่ร่วมกันอย่างหลวมๆ ไม่ก็ข้อ ทำให้ต้องมาให้แก่นำไม่กี่คนนำทางอยู่ ทั้งๆที่แต่ละกลุ่มก็สามารถเคลื่อนไหวด้วยตนเองได้

ในเมืองแต่ละกลุ่มเกลียดการเมืองแบบตัวแทน ทำให้จึงยอมให้แก่นำไม่กี่คนเป็นตัวแทนของตนเอง ยิ่งเมื่อแก่นำนำขบวนการไปสู่การทำลายความหลากหลาย ทำลายหลักการของประชาธิปไตย ตลอดจนอาศัยยุทธวิธีที่รุนแรง

ทำไมไม่แยกตัวออกมา แล้วต่อสู้อย่างสร้างสรรค์ ประสบการณ์ของ new social movement มากมายที่เกิดในสังคมไทยและสังคมอื่นๆ ต้องการเวลาที่ยาวนาน ต้องการทั้งการเปลี่ยนแปลงทางความคิด อุดมการณ์ และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางการเมือง ขบวนการต่อสู้ต่างๆ ต้องใช้เวลา ทั้งตนเองก็ต้องเรียนรู้ พัฒนาความคิด

เช่น women movement, gender movement, ethnic movement, diaspora movement ล้วนพัฒนาจาก civil right movement ในทศวรรษ 1960-70 ที่กลายเป็นทั้งแนวคิด ประชาธิปไตยทางการเมือง ทางสังคม เป็นทฤษฎีทางวิชาการ กว่าจะทำได้ก็ใช้เวลาอย่างน้อย 30-40 ปี หรือไม่ก็ร้อยปีกว่าที่บางขบวนการอย่างขบวนการประชาธิปไตยจะเติบโต ต้องค่อยๆ ผลักดันให้สังคมและมวลชนเรียนรู้ จนแปลงไปเป็นการปฏิบัติ อำนาจปืน หรืออำนาจที่จะเรียกว่า civilian coup ก็ไม่ได้จะชนะได้ง่ายๆ ขบวนการปลดปล่อยเวียดนามจากฝรั่งเศสก็ใช้เวลานาน ทำงานทั้งทางการเมืองและการทหาร และที่จริงการเคลื่อนไหวทางการเมืองการทหารในเวียดนามก็ถูกประชาชนวิพากษ์วิจารณ์มากมายว่าเป็นทางเลือกที่ผิดพลาดของพรรคฯ

ในเมืองไทย เราต่อสู้กันนานเพื่อให้สังคมยอมรับ และเปลี่ยนรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ให้ยอมรับการตั้งชื่อรอง ยอมรับคำนำหน้าผู้หญิง กลุ่มสิทธิทางเพศสภาพคงต้องต่อสู้อีกระยะที่จะ

ให้มีการแต่งงานระหว่างคนรักหลากหลายเพศสภาพ คงต้องต่อสู้อีกสักพักกว่าที่คนจะแปลงเพศทาง พหุติภัยได้ กว่าที่สังคมและกฎหมายจะยอมรับว่าสามีอาจข่มขืนภรรยาได้ ต้องต่อสู้กันแค่ไหน

ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมต้องไม่หยุดต่อสู้ ผู้เข้าร่วมขบวนการกับพันธมิตรต้องไม่หยุด ต่อสู้ แต่ต้องต่อสู้ด้วยวิถีทางประชาธิปไตยและไม่สร้างเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความรุนแรง จะแบบ ระบบตัวแทนหรือระบบการเมืองทางตรงก็ตาม

รูปแบบต่างๆ ของ resistance ไม่จำเป็นต้องเป็นแบบพันธมิตรเท่านั้น

การต่อสู้ของพันธมิตรเป็นไปแบบมาร่วมมือกันหลวมๆ ฉะนั้นเมื่อพบแล้วว่าผู้นำพาขบวนการ ไปสู่จุดที่หลายๆคนไม่ได้เห็นด้วยหมด ก็ควรแยกตัวออกมา หรือไม่ก็ (ในส่วนของนักวิชาการ) เลิกหนุนเสี้ยม และชักชวนกันออกมาจากขบวนการที่ทำลายทั้งตัวเอง รัฐ และระบอบ ประชาธิปไตยได้แล้ว

กลุ่มนักศึกษาจะทำอะไรได้ อย่า (ขอทำว่าแน่จริงอย่า) กลับไปเล่นการเมืองแบบเก่า อย่า กลับไปกลายเป็นนักการเมือง ไปลงสมัครเลือกตั้ง (คุณตัวด้วย แน่จริงอย่าลงเลือกตั้ง) แต่ ทำการเมืองใหม่ เคลื่อนไหวนอกระบบรัฐสภาไปเรื่อยๆแม้ขบวนการพันธมิตรจะต้องจบลง หรือ ไม่งั้น ใครในพวกคุณอาจจะเรียนหนังสือ ศึกษาให้ลึกซึ้ง และเปลี่ยนการเมืองไทยให้ใหม่อย่าง แท้จริง พวกอาจารย์ที่คุณอาจเรียกว่าเป็น “นักวิชาการเชิงชวย” ที่จริงทุกคนก็เป็นกบฏมาตลอด แต่เป็นกบฏที่ต่างจากแนวทางพันธมิตร

ฉะนั้นนักศึกษาต้องสู้ต่อไป เป็นกบฏต่อไป กบฏต่อระบบ ต่อความอยุติธรรม ต่อการครอบงำ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นกบฏต่อรัฐเพื่อทำลายหลักการประชาธิปไตย

กลุ่มแม่บ้านจะทำอะไรได้ แม่บ้านอาจตั้งกลุ่มการเมืองเคลื่อนไหวต่อไป ไม่ต้องตั้ง พรรคการเมืองก็ได้ แต่ตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้าน ในอเมริกามีกลุ่ม MADD คือ Mother Against Drunk Drive หรือกลุ่มแม่บ้านต่อต้านการดื่มสุราในศตวรรษที่ 19 ที่กลายมาเป็นกลุ่มสิทธิสตรีที่สำคัญ ในอเมริกาที่เรียกร้องสิทธิการเลือกตั้งของสตรีไปทั่วโลกในศตวรรษที่ 19 (World's Women's Christian Temperance Union-WWCTU แม่หม่อม Anna Leonowens ก็อยู่กลุ่มนี้)

กับกลุ่มกวี กลุ่ม NGOs กลุ่มนักวิชาการ ผมไม่มีน้ำยาอะไรจะไปเรียกร้องหรือแนะนำท่าน แค ่อยากเรียกร้องให้เขียนหนังสือต่อ ถกเถียงกับเพื่อน กับมิตรท่าน ทำงานเคลื่อนไหวทางสังคม ต่อ ต้องหาให้พบว่าการต่อต้านอำนาจครอบงำแบบไหน ในแง่มุมมองไหนที่จะสามารถต่อสู้อำนาจ ครอบงำลักษณะใหม่ๆได้ แต่ไม่ใช่วิธีง่าย แต่สิ้นเปลืองและสู้เสียงต่อความรุนแรงและการล่ม สลายของขบวนการประชาธิปไตยอย่างการเคลื่อนไหวของขบวนการพันธมิตรที่ผ่านมา

แก่นำจะต้องยอมรับในความผิดพลาดอย่างสง่าผ่าเผย เพื่อให้ขบวนการประชาชนดำเนินต่อไปได้ จะต้องพิสูจน์ว่าหลังความเคลื่อนไหวของพันธมิตรแล้ว ประชาชนไม่ได้เป็นผู้พ่ายแพ้ ขบวนการประชาชน การต่อต้านอำนาจครอบงำ ไม่ได้ต้องพ่ายแพ้ไปพร้อมการจบลงของพันธมิตร เพราะประชาชนสู้อยู่เสมอ กฎมีอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่ไม่ได้จำเป็นต้องเป็นแบบที่พันธมิตรต่อสู้มาเท่านั้น

ยุกติ มุกดาวิจิตร

19 กันยายน 2551